

เมื่อปี 2544 นิตยสาร Modern Maturity ของสหรัฐอเมริกา จัดให้หนองคายเป็นเมืองนำ
อยู่ลำดับที่ 7 ของโลก สำหรับคนวัยเกษียณชาวอเมริกัน จากการสำรวจ 40 เมืองทั่วโลก โดย
แนะนำให้เป็นแหล่งพักผ่อนที่สองนอกจากบ้านตนเอง

สำหรับเมืองที่ได้รับการจัดอันดับ 10 เมืองแรก มีดังนี้

ตาราง 1 แสดงเมืองที่ได้รับการจัดอันดับ 10 เมืองแรก

อันดับของประเทศหรือเมืองนำอยู่	ประเทศหรือเมือง
1	เมืองคอสตาเดลโซล ประเทศสเปน
2	เมืองแซงต์เทียร์ ประเทศอิตาลี
3	เมืองโพรวองซ์ ประเทศฝรั่งเศส
4	เมืองบูเกต ประเทศปานามา
5	เมืองวิเซนต์ เกรนาดีน
6	เมืองเคาร์ตีแคร์ ประเทศไอร์แลนด์
7	จังหวัดหนองคาย ประเทศไทย
8	เมืองครีท ประเทศกรีซ
9	เมืองแอมแบร์กริส เคร์ ประเทศเบลติช
10	เมืองตูนิส ประเทศตูนิเซีย

การจัดอันดับข้างต้นถูกตีพิมพ์อย่างเป็นทางการในวารสาร Modern Maturity ฉบับเดือน
พฤษภาคม – มิถุนายน 2544 ซึ่งเป็นหนังสือเล่มหนึ่งซึ่งจัดพิมพ์โดยสมาคมชาวอเมริกันผู้
เกษียณอายุ อันเป็นสมาคมที่มีได้หวังผลกำไร แต่มุ่งเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ให้แก่
พลเมืองอเมริกัน อายุ 50 ปี ขึ้นไป

การจัดอันดับนี้ใช้ ตัวชี้วัด 12 ด้าน คือ

1. ด้านภูมิอากาศ
2. ค่าครองชีพ
3. ด้านวัฒนธรรม
4. ด้านสถานที่พักอยู่อาศัย
5. ด้านระบบบริการสาธารณสุข

6. ด้านการคมนาคม
7. บริการทางการแพทย์
8. สภาพแวดล้อม
9. กิจกรรมนันทนาการหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
10. ความปลอดภัย
11. ความมั่นคงทางการเมือง
12. การเข้าถึงเทคโนโลยี (ข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 2553)

การสำรวจของนิตยสารดังกล่าว นับว่า เป็นการสร้างชื่อเสียงอย่างมาก ให้จังหวัดหนองคายและประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคายผ่านสำนักงานสาขาในต่างประเทศ และร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับภาคเอกชนและภาครัฐในจังหวัด เพื่อรักษาความโดดเด่นอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดและคงไว้ ซึ่งการเป็นแหล่งพักผ่อนที่ดีที่สุดสำหรับพลเมืองผู้สูงอายุ ผลที่ตามมาส่งผลให้สถานที่พักอาศัยทำให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในรูปแบบของโฮมสเตย์ เป็นต้น นั่นก็หมายรวมถึง มีผลต่อการท่องเที่ยว รายได้ ค่าครองชีพ นักท่องเที่ยวภายในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น

เหตุผลของการศึกษา

จากการจัดอันดับในปี 2544 ของนิตยสาร Modern Maturity สหรัฐอเมริกา ให้หนองคาย เป็นเมืองน่าอยู่ลำดับที่ 7 ของโลก สำหรับคนวัยเกษียณชาวอเมริกัน จากการสำรวจ 40 เมืองทั่วโลก ทำให้ผู้วิจัยมุ่งสนใจที่ศึกษาหลักสำคัญที่ทำให้จังหวัดหนองคายได้รับการจัดอันดับนั้น มีหลักสำคัญๆ อะไรบ้าง แนวทางในการดำรงไว้ของความเป็นเมืองน่าอยู่ รวมถึงศึกษาปัญหาของชุมชนในกรณีที่จะทำให้ดำรงความเป็นเมืองน่าอยู่ของชุมชนในจังหวัดหนองคายได้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญของการเป็นเมืองน่าอยู่เป็นสำคัญนั้น คือ ตัวชี้วัด 12 ด้าน คือ ภูมิอากาศ ค่าครองชีพ วัฒนธรรม ที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค การคมนาคม บริการทางการแพทย์ สภาพแวดล้อม กิจกรรมนันทนาการหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ความปลอดภัย ความมั่นคงทางการเมือง และการเข้าถึงเทคโนโลยี จึงมีเหตุผล ปัจจุบันจังหวัดหนองคาย แล้วชุมชนได้ให้ความสนใจ หรือรับรู้ผลการศึกษาดังกล่าวหรือไม่ เพื่อจะได้ใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงชุมชน จังหวัดหนองคายให้ติดอันดับการเป็นเมืองน่าอยู่อีกครั้งหรือคงมาตรฐานการเป็นเมืองน่าอยู่ไว้ให้ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมของจังหวัดหนองคาย มีหลากหลาย ความมั่นคงทางการเมือง และเทคโนโลยีของชุมชน หรือในทุกฝ่ายนั่นเอง ควรให้

ความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวของชุมชน จังหวัดหนองคาย ความรับผิดชอบร่วมกันเป็นสำคัญ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสนใจจะศึกษา

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาบทบาทและการรับรู้ของชุมชนต่อจังหวัดหนองคาย ในฐานะที่เป็นเมืองน่าอยู่อันดับ 7 ของโลก
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของตัวชี้วัด 12 ด้าน (ภูมิอากาศ ค่าครองชีพ วัฒนธรรม ที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค การคมนาคม บริการทางการแพทย์ สภาพแวดล้อม กิจกรรมนันทนาการ หรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ความปลอดภัย ความมั่นคงทางการเมือง และการเข้าถึงเทคโนโลยี) ของจังหวัดหนองคายให้เป็นเมืองน่าอยู่อันดับ 7 ของโลก
3. เพื่อพัฒนาจังหวัดหนองคายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในลักษณะแหล่งพำนักระยะยาว (Long Stay)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อส่งเสริมให้จังหวัดหนองคายเป็นเมืองน่าอยู่ติดอันดับโลกอีกครั้ง
2. เพื่อให้ชุมชนสร้างแรงผลักดันให้จังหวัดหนองคายเป็นเมืองน่าอยู่ และรักษาไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง
3. พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพจังหวัดหนองคายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในลักษณะแหล่งพำนักระยะยาว (Long Stay) เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวพักอาศัย

ขอบเขตของงานวิจัย

ลักษณะเฉพาะ วิถีชีวิต สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม หรือด้านอื่นๆ ที่มีส่วนร่วมในความ เป็นชุมชน ของชุมชน จังหวัดหนองคาย

บทบาทในการรับรู้ของชุมชน ให้เป็นเมืองน่าอยู่ติดอันดับ 7 ของโลกว่า เมืองน่าอยู่นี้ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง แล้วการดำเนินชีวิตของชุมชน มีหน้าที่ บทบาทของชุมชน มีส่วนเชื่อมโยงในรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์อย่างไร ถึงกลายเป็นเมืองน่าอยู่ได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

เมืองน่าอยู่ (Healthy cities) หมายถึง เมืองที่มีการสร้างสรรค์และปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านกายภาพและสังคมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการขยายแหล่งทรัพยากรของชุมชน โดยให้

ประชาชนในชุมชนนั้น มีส่วนร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการดำเนินวิถีทางของชีวิต เพื่อให้ได้ศักยภาพหรือคุณภาพของชีวิตที่ดีที่สุด หรือหมายถึง เมืองที่มีพลเมืองที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี หรือหมายถึง เมืองที่มีสิ่งแวดล้อมที่ดี เมืองที่มีการจราจรดี เมืองที่มีมลภาวะน้อยที่สุด ซึ่งสภาวะดังกล่าว จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยความร่วมมือร่วมใจของพลเมืองในชุมชน และเจ้าหน้าที่ทุกระดับ โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูงของชุมชนนั้น (ปรีดี บุรณศิริ, 2538)

ชุมชน ตามความหมาย ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางด้านของสังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน เนื่องจากเป็นความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงผู้คนไว้ด้วยกัน โดยที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับพื้นที่และเขตการปกครอง แต่เกี่ยวข้องกับความเป็นเครือญาติ การมีวัฒนธรรมของชนเผ่าเดียวกัน การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินร่วมกัน การใช้ป่าชุมชนร่วมกัน และการใช้แหล่งน้ำร่วมกัน เป็นต้น อันเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่สามารถจำกัดได้ด้วยขอบเขตทางกายภาพใดๆ (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 26, ม.ป.ป.) ซึ่งสามารถอ้างถึงใน ชุมชนชนบท ชุมชนเมืองใหญ่ ชุมชนเมืองเล็ก และสิ่งแวดล้อมของชุมชน (กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ, 2549)

การรับรู้ (Perception) หมายถึง การแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่การมีสิ่งเร้ามา กระทั่งกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งผลประสาทไปยังสมองเพื่อการแปลความ (จิตวิทยาสำหรับครู, 2553)

สมมติฐานของการวิจัย

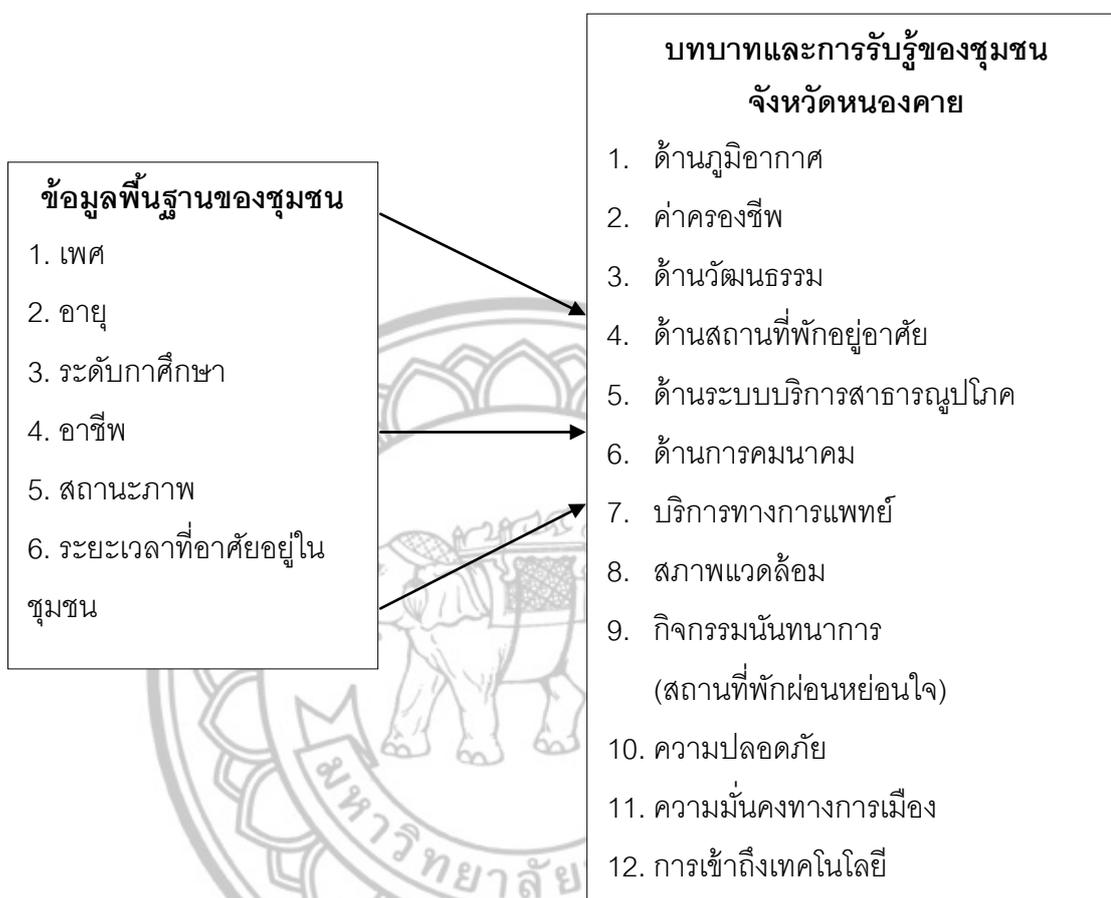
บทบาทและการรับรู้ของชุมชนต่อจังหวัดหนองคายในฐานะที่เป็นเมืองน่าอยู่อันดับ 7 ของโลก มีความสัมพันธ์หรือไม่มีความสัมพันธ์กับด้านภูมิอากาศ ค่าครองชีพ ด้านวัฒนธรรม ด้านสถานที่พักอยู่อาศัย ด้านระบบบริการสาธารณสุข ปลอดภัย ด้านการคมนาคม บริการทางการแพทย์ สภาพแวดล้อม กิจกรรมนันทนาการหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ความปลอดภัย ความมั่นคงทางการเมือง และการเข้าถึงเทคโนโลยี เป็นรายด้าน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ตัวแปรที่ควรจะนำมาศึกษา เพื่อหาความสัมพันธ์ของบทบาทและการรับรู้ของชุมชนต่อจังหวัดหนองคาย ในฐานะที่เป็นเมืองน่าอยู่อันดับ 7 ของโลก คือ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ
Independent Variable

ตัวแปรตาม
Dependent Variable

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวความคิดในการศึกษา